

*GRÓF LÓNYAY
GÁBOR
KASTÉLYA*

A kezdetek...

- 1730-ban házasság útján Deregnyő új ura Lónyay Ferencz lett, így ettől kezdve a Lónyayak birtoka.
- A falu lakossága akkor 200 főre emelkedett.
- 1787-ben már 625 lakosa volt Deregnyőnek, ami a Lónyay családnak volt köszönhető.

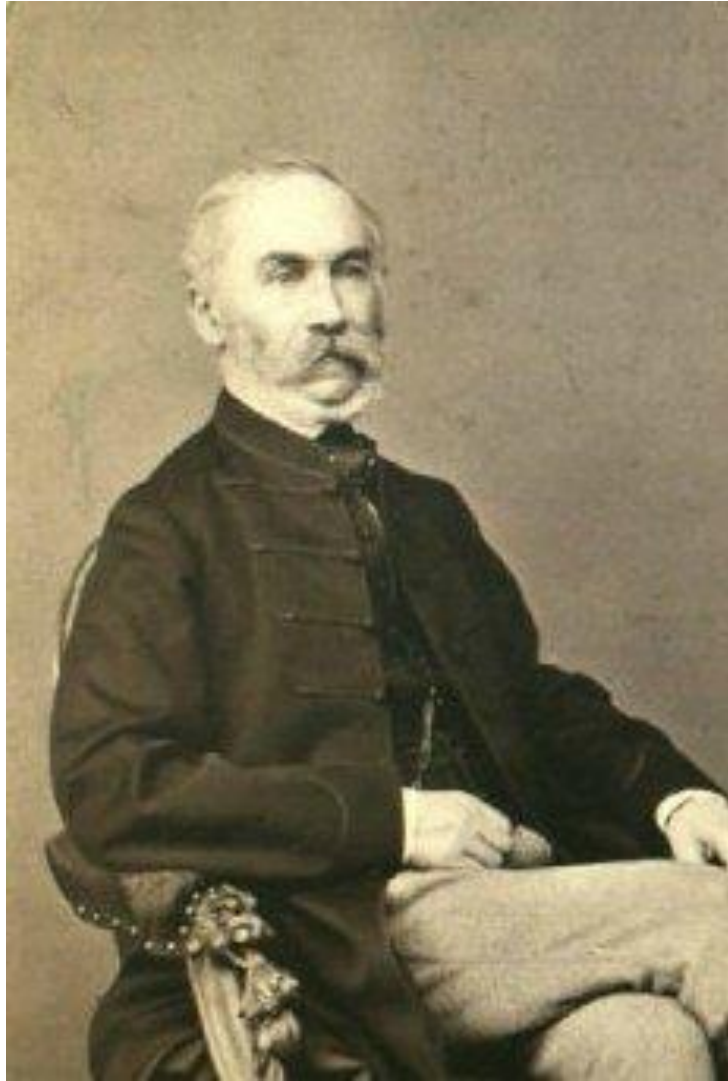

- A jelenlegi kétszintes L-alakú kastélyt a Lónyay család 1812-ben építette.
- A kastély érdekessége az, hogy míg a park felőli részén kétszintes, az utcára néző oldala egyszintes.
- A kastély melletti domb alatt volt található a jeges pince.

A kastély parkjához tartozott egy nagyon szép filagória is, melyben nagy előszeretettel pihent a grófi család.

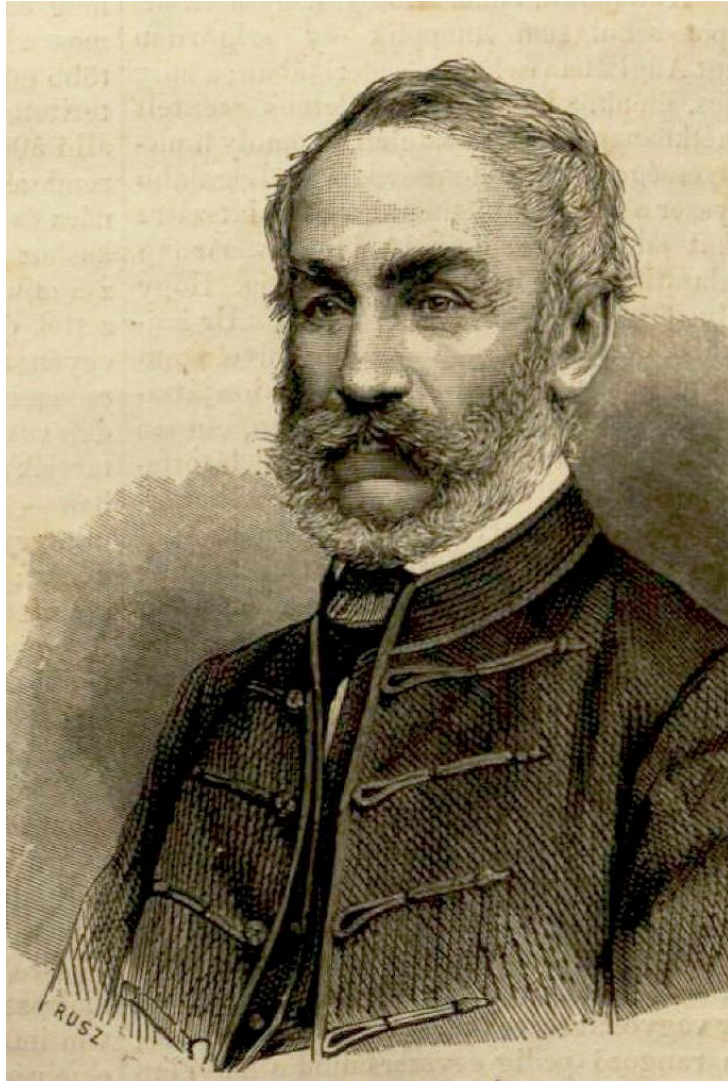
A filagóriát csodálatos orgonabokrok vették körül. Szép kilátás nyílt a parkra és a református templomra.

Gróf Lónyay Gábor

1805. október 4. - Deregnyő
1885. augusztus 5. - Teplice

- magyar politikus,
- országgyűlési képviselő,
- mezőgazdasági szakíró
- az Országos Gazdasági Egyesület alapítója

Élete

- **Lónyay Gábor** főispán és **báró Prónay Piroska** fia.
- Iskoláit 1814-től Sárospatakon, a pozsonyi evangélikus líceumban, a késmárki kollégiumban, végül a jogot 1823-24-ben ismét a sárospataki főiskolán végezte.
- Zemplén megyénél kezdte hivataloskodását mint megyei ügyész; 1804-től 1809-ig alispán és országgyűlési követ volt. 1809-ben Bereg megye helytartójává nevezték ki.
- 1817-ben Ung megye főispánja és a Tiszáninneri református szuperintendenciának és a sárospataki főiskolának főgondnoka lett.

- Kazinczy Gábor politikus sógora és barátja volt, akinek nővérét, Kazinczy Ottiliát vette feleségül.
- Egy fia született Ödön.
- Ennek révén került összeköttetésbe az irodalommal és annak hazai alakjaival, akiket gyakran látott vendégszerető asztalánál.

- Kossuth Lajosnak fiatal korában pártfogója, és szükség esetén családjának hű segítője volt,
- ő vezette be a fényes tehetségű, de szegény sorsú ifjút az országgyűlési körökbe és a nagybefolyású tekintélyes hazafiak társaságába.

- Nejét 1883. december 5-én elvesztette. Ez és egyetlen Ödön fiának korai halála megtörte.
- 1885. augusztus 5-én hunyt el a teplitzi fürdőben, ahol szívszélütés okozta halálát.

- A gróf terjedelmes könyvtárral rendelkezett. Ebből kifolyólag a kastélyban nagyon sok vendég, köztük sok irodalmár, színész, politikus és tudós is megfordult.
- Könyveit szívesen kölcsönözte nemcsak nemesi családoknak, de szolgálóinak és a falu lakosainak is.
- Felvilágosult gondolkodása révén nagyban hozzájárult környezete színvonalának fejlődéséhez.

- Mivel a gróf felvilágosult gondolkodású ember volt, szíven viselte a falu sorsát, így az oktatást is.
- 1835-ben Lónyay Gábor tervei alapján új iskolát kezdtek építeni, melyet 1847-ben fejeztek be.
- Sajnos az építkezésbe közbeszólt a faluban kitörő pestisjárvány.

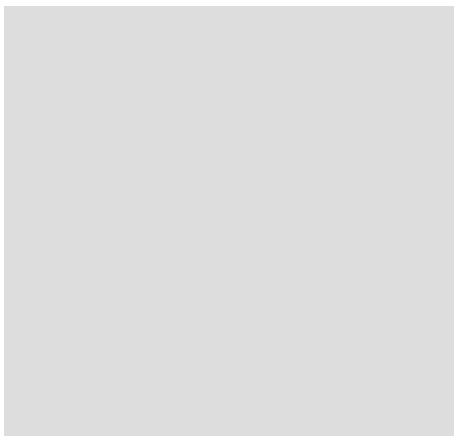
- Mivel a Lónyay család mélyen református vallású volt, így nagyon sok református család költözött a faluba.
- Gábor édesapja megkezdte a ma is álló, monumentális klasszicista stílusú református templom építését, melyet 1836-ban fejeztek be.

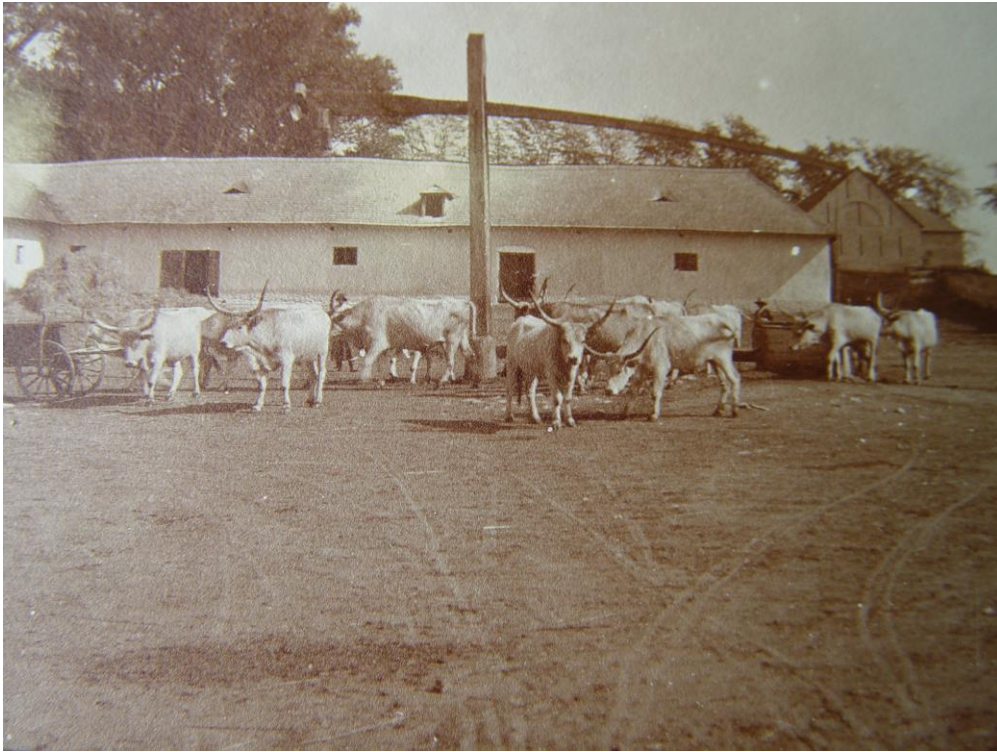
A kastély körül gyönyörű parkot alkítottak ki, melyben különleges növények kaptak helyet.

- 1881-ben a Lónyay család felépíttette a református templom mögött található családi sírboltot.
- A sírbolt fölött kialakítottak egy kisebb katolikus kápolnát is a család katolikus ága részére.

- 1830-ban a gróf visszavonult , hivatalától megvált, és Deregnőn gazdálkodott.
- 3400 hold földterületen folyt a mezőgazdasági munka.
- Az akkori korhoz viszonyítva modern földművelést folytattak.
- Kiterjedt erdő tartozott a birtokhoz.

- A birtokon a földművelés mellett állattenyésztéssel is foglalkoztak.
- Főleg szarvasmarhát, baromfit, pekingi kacsát és pulykát tenyésztettek.
- 1830-ban elkezdett lovakat is tenyészteni.

- **Lónyay Ödön** (Bodrogolaszi, 1834. május 8. – Deregyő, 1885. május 2.), nagybirtokos,
- Felesége szomori és somodori **Pázmándy Vilma** (Kömlőd, 1839. június 9. – Pozsony, 1919.) volt.

- Házasságukból a következő gyermekek születtek:
- **Gábor** - (Bodrogolaszi, 1861. január 5. – Budapest, 1917. július 16.), neje, báró Földváry Sarolta volt, akit 1885. augusztus 6-án vett feleségül Kápolnásnyéken,
- **Elemér** - (Bodrogolaszi, 1863. augusztus 24. – Budapest, 1946. július 29.),
- **Sarolta** - aki ennói gróf Alberti Antal felesége lett,
- **Vilma** - (1869. június 19. – Sátoraljaujhely, 1897. január 2.), aki 1888. február 26-án, Pozsonyban gróf Hardenberg Aladár Felixhez ment feleségül.

- Lónyay Gábor a budapesti mintagimnáziumban, Elemér pedig a sárospataki főgimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait.
- Mindketten Grazban és Budapesten tanultak állam- és jogtudományt.
- Gábor, az idősebb fivér átvette a gazdálkodás irányítását a család deregnyői birtokán.
- Öccse, Elemér diplomáciai pályára lépett.

- Lónyay Elemér 1900. március 22.-én a Trieszt melletti Miramare-kastély kápolnájában feleségül vette Stefánia belga királyi hercegnőt, Rudolf trónörökös özvegyét.
- A Lónyay házaspár a Magyar Királysághoz tartozó Oroszvárra, a Lónyay-kastélyba költözött.
- Elemér, aki a politikai pályát választotta, sűrűn látogatott haza Deregnőbe feleségével, Stefánia belga királyi hercegnővel.

- Lónyay Gábornak két lánya született, de sajnós az egyik fiatalon meghalt.
- Másik lánya, Mária Lujza itt nevelkedett Deregnőben.
- Ők voltak a deregnői kastély utolsó tulajdonosai egészen a második világháborúig, amikor az orosz hadsereg bevonulásakor el kellett hagyniuk a kastélyt.

- Lónyay Gábor lánya, Mária Lujza férjhez ment a gazdag, de nemesi ranggal nem rendelkező Francz Pachher üzletemberhez.
- Esküvője a deregnyői kastélyban volt megtartva, amin nagybátyja, gróf Lónyai Elemér is részt vett feleségével, Stefánia belga hercegnővel.

- Mária Lujzának két gyereke született: Francz és Marika.
- Fia, Dr.Francz Pachher Németországban él.
- Lánya, Marika az ausztriai Innsbruckban él.
- Mária Lujza Pachher von Lónyay 98 éves korában halt meg a közelmúltban lányánál, Marikánál.

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!
